

افزایش اعتمادپذیری در پژوهش‌های کیفی

علی شیروانی شیرینی، راحله سادات نبوی‌زاده

۱. استادیار گروه علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان

ali_shiravani@cfu.ac.ir

۲. آموزگار، اداره کل آموزش و پرورش فارس

rahelesadatnabavizade@gmail.com

چکیده:

هدف از پژوهش حاضر بررسی چگونگی اعتمادپذیری در پژوهش‌های کیفی است. همواره پژوهشگران این دغدغه را داشته‌اند که در پژوهش‌های کیفی که کمیت و اعداد و ارقام در تحلیل‌ها دخالتی ندارند، چگونه می‌توان به نتایج تحقیق اعتماد کرد. این دغدغه همچنان مسئله‌ای است که در این پژوهش تلاش می‌شود که به آن پرداخته شود. پرسش این پژوهش عبارت است از این که چگونه می‌توان به نتایج پژوهش‌های کیفی اعتماد کرد؟ نتایج حاکی از آن است که پژوهش‌گر کیفی می‌تواند با ترکیب نمودن چندین زاویه‌دید یا چندجانبه‌نگری در الف. جمع‌آوری داده‌ها، ب. چندجانبه‌نگری پژوهشگر ج. چندجانبه‌نگری نظری و د. چندجانبه‌نگری روش‌شناختی به پژوهش اعتبار ببخشد.

کیدواژه: پژوهش‌های کیفی، اعتمادپذیری، رویکرد کیفی پژوهش.

مقدمه:

شکل‌گیری و گسترش پژوهش کیفی محصول پنج مرحله تاریخی است. دوره اول که از دهه اول قرن بیستم شروع می‌شود و تا جنگ جهانی دوم ادامه دارد، پژوهش‌گران کیفی گزارش‌های عینی از تجربیات میدانی که انعکاسی از اثبات‌گرایی بود و به دنبال کشف حقایق عینی بودند، نگارش نمودند. دوره دوم یا مرحله تجددگرایی^۱، واقع‌گرایی اجتماعی، طبیعت‌گرایی و قوم‌نگاری از بخشی از زندگی مردم و اقوام مختلف هنوز با ارزش هستند. در این دوره از طریق انتشار متون و کتاب‌های مختلف، روش‌شناسی پژوهش‌های کیفی از رسمیت برخوردار شد. با آغاز دوره سوم (۱۹۸۶-۱۹۷۰) پژوهش‌گران کیفی استراتژی‌ها، روش‌ها، راهبردها و فنون کاملی از پژوهش کیفی در

^۱. Modernism